

वा० रा०

॥१७२॥

उच्छोद्य उद्धर्तनं कृत्वा एकमेकं पुरुषं अत्रैकं बहुव्रीहिवदिति बहुव्रीहिवद्भावाभावार्थः ॥५३॥ संवाहंत्यः पादसंवाहनादिकुर्वंत्यः ॥ परिमृज्य जलाद्रिमंगं वस्त्रादिना परिमृज्य ॥ अलंकृत्य च पाययंति मध्वादिकमिति शेषः ॥ ५४ ॥ सुरभेः सुताः वृषभाः तेषां हयादीनां भोज्यं तान् तत्तत्पालकाः अभोजयन्तित्यर्थः ॥ ५५ ॥ इक्ष्वाकुवरयोधानां वाहनानि चोदयंतः भक्षणाय प्रेरयंतः तान् इक्ष्वादीन् भोजयंति स्म ॥ ५६ ॥ मत्ता मदकरद्रव्यसेवया प्रमत्ता मधुपानेन कार्याकार्यविवेकशून्या मुदिता स्रक्चंदनरुप्यादिभोगेन ॥ ५७ ॥

उच्छोद्य स्नापयंति स्म नदीतीरेषु वल्गुषु ॥ अप्येकमेकं पुरुषं प्रमदाः सप्तचाष्टच ॥ ५३ ॥ संवाहंत्यः समापेतुर्नार्यो विपुललोचनाः ॥ परिमृज्य तदान्योन्यं पाययंति वरांगनाः ॥ ५४ ॥ हयागजान् खरानुष्टान् तथैव सुरभेः सुतान् ॥ अभोजयन्वाहनपास्तेषां भोज्यं यथाविधि ॥ ५५ ॥ इक्षूंश्च मधुलाजांश्च भोजयंति स्म वाहनान् ॥ इक्ष्वाकुवरयोधानां चोदयंतो महाबलाः ॥ ५६ ॥ नाश्ववंथोश्च माजानन्त्रगजं कुंजरग्रहः ॥ मत्तप्रमत्तमुदितासाचमूस्तत्र संवभौ ॥ ५७ ॥ तर्पिताः सर्वकामैश्च रक्तचंदनरूपिताः ॥ अप्सरोगणसंयुक्ताः सैन्यावाचमुदीरयन् ॥ ५८ ॥ नैवायोध्यांगमिष्यामो न गमिष्यामदंडकान् ॥ कुशलं भरतस्यास्तुरामस्यास्तु तथा सुखं ॥ ५९ ॥ इति पादातयोधाश्च हस्त्यश्वारो हवंधकाः ॥ अनाथास्तं विधिलब्ध्वा वाचमेतामुदीरयन् ॥ ६० ॥ संप्रहृष्टा विनेदुस्ते नरास्तत्र सहस्रशः ॥ भरतस्यानुयातारः स्वर्गोयमिति चाब्रुवन् ॥ ६१ ॥ नृत्यंतश्च हसंतश्च गायंतश्चैव सैनिकाः ॥ समंतात्परिधावंतो माल्योपेताः सहस्रशः ॥ ६२ ॥

सैन्याः सेनासमवेताः ॥ उदीरयन् उदैरयन् ॥ ५८ ॥ तां वाचमाह ॥ नैवेति ॥ न गमिष्यामेत्यर्थः सलोपः ॥ भरतस्य कुशलमस्तु यत्संगत्या भूमौ स्वर्गसुखलाभः ॥ ५९ ॥ हस्त्यश्वारो हास्तद्वंधकाश्च पादातरूपयोधाः चेनरथिकसंग्रहः ॥ तं विधिं तादृशसत्कारं अनाथा अपरतंत्रा इवत्यर्थ इति कतकः ॥ अथाचका इत्यर्थ इत्यन्ये ॥ वक्तृणामतिहर्षयुक्ततया कवेरपि वर्णनीयमयी भावात्पुनरुक्तिर्न दोषाय ॥ ६० ॥ विनादः प्रहृष्टानां शब्दविशेषः ॥ ६१ ॥ ६२ ॥

अ० क०

॥१७२॥